

Lolland-Falster Historiske Samfund

Årsberetning for 2023

til årsmødet 16. april 2024

Årsmødet sidste år, som fandt sted tirsdag d. 25. april 2023 på Café Lysemose, blev indledt med et foredrag af arkæolog og souschef ved Museum Lolland-Falster, Anna-Elisabeth Jensen om danskere og vendere i vikingetiden og den tidlige middelalder, som hun har udfoldet i sin bog, som udkom i slutningen af 2022: *Dania Slavica*, og som hun i øvrigt har fået tildelt Kulturministeriets Forskningspris Julius Bomholt-prisen 2023 for. Det er en pris, der gives for nyskabende forskning af højeste kvalitet som anerkendelse af en fremragende forskningsindsats.

Efter foredraget og den efterhånden traditionelle lagkage afholdtes ordinær generalforsamling. Da der var aflagt beretning, regnskabet var blevet gennemgået, og samfundets fremtidige virksomhed var blevet drøftet, var der valg til bestyrelse og de øvrige poster iht. vedtægterne. Genvælt til bestyrelsen blev Søren Thor Renner Mortensen, Marie Louise Villadsen og Birgitte Villadsen, og ved suppleringsvalg blev Henrik Frederickson valgt for 1 år som følge af at bestyrelsen ikke længere var fuldtallig. Som nævnt sidste år, udtrådte Mikkel Søbæk allerede i juni, Hans Christian Bentsen blev indkaldt som suppleant, det er jo også hvad man har suppleanter til, indtil generalforsamlingen sidste år (2023), hvor altså vi foretog et suppleringsvalg. Hans Christian Bentsen blev foreslået at tage en omgang til og blive valgt som bestyrelsessuppleant, og det blev han. Til revisor blev Steen Aarup genvælt.

På et efterfølgende bestyrelsesmøde i forlængelse af generalforsamlingen konstituerede bestyrelsen sig med Birgitte Villadsen som formand, Søren Renner Mortensen som næstformand og Marie Louise Villadsen som sekretær. Jens Green blev genvælt udenfor bestyrelsen som kasserer.

Bestyrelsen nedsatte på sit første ordinære møde de tre udvalg, som der hidtil havde været: Redaktionsudvalget (Aksel Poulsen, Erik Mandrup-Poulsen, Birthe Christiansen og Birgitte Villadsen), Aktivitetsudvalget/arrangementsudvalget (Marie Louise Villadsen,

Søren Renner Mortensen og Erik Mandrup-Poulsen) og Mindestensudvalget (Søren Renner Mortensen og Birgitte Villadsen).

Desuden blev nedsat et arkivudvalg (Søren Renner Mortensen og Henrik Frederickson). Arkivet, som befinder sig i et rum øverst i Maribo gamle rådhus (i bestyrelsen kaldet "tårnet"), skal afspejle Historisk Samfunds arbejde gennem tiden, dvs. korrespondance og årbøger. Årbøgerne er nu digitaliseret og er tilgængelige fra hjemmesiden, men et varierende antal eksemplarer er dog bevaret "live" og efterspørges nu og da af andre arkiver og i øvrigt af interesserede.

Kim Hansen varetager som hidtil hjemmesiden, og Facebooksiden administreres af Søren Renner Mortensen og Aksel Poulsen.

Redaktionsudvalget har til opgave at stå for udgivelse af årbogen. Slagets gang styres tålmodigt af Aksel Poulsen som tovholder.

I min sidste årsberetning sagde jeg noget om at knytte til ved markeringer i året, som f.eks. 150-året for Stormfloden i 1872 i årbogen 2022.

I årbogen 2023 var det i anledning af 75-års jubilæet for kvindelige præster i Danmark med en artikel om Danmarks første kvindelige præst, Johanne Andersen fra Falster, og en artikel om Folketidende, der i 2023 havde eksisteret i 150 år. Desuden lidt længere ude med en markering af et jubilæum, som egentlig ikke kom os ved: indvielsen af "Byens Apothek" i Oplevelsescenter Nyvang ved Holbæk i 2022, da Nyvang eller Andelslandsbyen kunne fejre sit 30-års jubilæum. Det meste af inventaret stammer fra Hjorteapoteket i Vesterborg, der blev nedlagt i 1985. Historien om det er artiklens emne.

Traditionen med en omtale af materiale, der er udkommet i årets løb omhandlende emner fra Lolland-Falster, er blevet genoptaget.

Årbogen blev trykt i 550 eks. og pakket af et bordfuld bestyrelsesmedlemmer og ægtefæller på Havnevej i Errindlev, og hvis det lyder hyggeligt, så var det det.

Vi havde haft planer om en reception i anledning af årbogens udgivelse i begyndelse af november, hvor nogle af forfatterne kunne være til stede og præsentere deres artikel. Men det trak af forskellige grunde ud med at få den færdig til udsendelse, så det droppede vi. Måske vender vi tilbage – især hvis det skulle være sådan, at forsamlingen her tilkendegiver, at det var da ellers en god idé. Så det blev en julegave i stedet for – og som en bemærkede på Facebook: Det er da ikke den værste julegave at få!

Aktivitetsudvalget/arrangementsudvalget tilbød fire arrangementer i årets løb:

I juni en vandring i Grimstrup, hvor Erik Mandrup-Poulsen var guide igennem det spændende og drabelige fæstningsbyggeri, som man fortsat kan se tydelige spor af i landskabet.

I august var Erik Mandrup-Poulsen igen guide, denne gang på en tur rundt på voldene ved Trygge Slot.

En lidt kølig septemberdag var tilbuddet en tur med postbåden til Slotø i Nakskov Fjord, hvor Otto Paludan fortalte om øens fortid med orlogsskibsværftet Engelsborg.

Et aktivitetsløb på Ravnsborg i efterårsferien måtte desværre aflyses på grund af – som det malende blev beskrevet på Face Book – Den Sorte Død, fæl inflation, umådeholden pantsætning og for få tilmeldinger, trods ihærdig annoncering på Lollands SFO'er. Udvalget nævnte ved evalueringen behovet for "allierede" ved arrangementer målrettet børn.

Der har ikke været mange deltagere på turene (dvs. ca. 12), men tilstrækkeligt til meningsfuldt at gennemføre dem, og ikke for mange til at høre og se, undtagen altså den sidste.

Programmet for det kommende år er ikke helt på plads. Med det overordnede tema "1800-tallet og industrialiseringen" er der planer om en vandring i Holeby med Erik Mandrup-Poulsen med fokus på sukkerfabrikken og Holeby Diesel og hvis muligt besøg på det Historisk Arbejdende Værksted, hvor man kan se en gammel dieselmotor køre, og en tur til Vålse Vig, hvor Ejner Jensen fra Nordfalster Lokalarkiv fortæller om det enorme arbejde, der ligger bag inddæmningen af området, inkl. et kig til pumpestationen, hvor der er en model af "pumpen", som afvandede området, og om ildsjæle som Hans Rasmussen og Mads Jakob Hansen, takket være hvem projektet blev ført ud i livet.

Arrangementerne og evt. andre tiltag vil blive annonceret på hjemmesiden, Face Book og i en pjece, der vil være lagt frem de steder, hvor sådanne gerne findes.

Endvidere er der en ny (opdateret) velkomstfolder på vej.

Tak til de andre i bestyrelsen for det arbejde, I hver især lægger tid og kræfter i. Måske især til Aksel Poulsen, som har det undertiden anstrengende arbejde med at få årbogen bragt i hus.

Tak til kassereren, webmasteren og hvem der ellers bærer ved til Lolland-Falsters Historiske Samfunds eksistens i forhåbentlig endnu mange år.

I april 2024

Birgitte Villadsen,

formand